

нансів через реалізацію ними своїх функцій. Під фінансовим механізмом інноваційної діяльності будемо розуміти систему взаємопов'язаних елементів, які впливають на формування і рух грошових коштів з метою забезпечення підвищення частки додаткової вартості при здійсненні цієї діяльності.

Розроблена структура фінансового механізму інноваційної діяльності і визначені його складові та їх основні сутнісні характеристики дозволяють обґрунтувати і розробити засади реалізації фінансового забезпечення інноваційної діяльності на конкретних об'єктах економіки.

Література

1. Державні фінанси: Учб. посібн. / [В.М. Федосов, Л.Д. Буряк, Д.Д. Бутаков і інші]; під ред. В.М. Федосова, С.Я. Огородника, В.Н. Суторміної. – К: Либідь, 1991. – 440 с.
2. Гончарова, М. Л. Фінансування інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств // М. Л. Гончарова, О. А. Розкошна // Фінанси України: матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції (19-20 травня 2010 р.) : в 7 т. - 2010. – Т. 5. – С. 35-37.
3. Смоляров Ю.Г. Сутність інновацій та шляхи їх фінансування // Ю.Г. Смоляров. // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Фінанси та кредит». - 2004. - № 1.- С. 50-54.
4. Мікловда В.П. Фінансовий механізм налагодження інноваційно-інвестиційної діяльності в регіонах. / В.П. Мікловда, В.І. Попадинець, М.М.Тупиця, О.А. Хименко О.А.// Наука та інновації.- 2008. - Т 4. - № 1. - С. 96–106.
5. Щербань, І. Б. Обґрунтування фінансового механізму інноваційної та інвестиційної діяльності в регіоні / І. Б. Щербань // Вісник Української академії банківської справи.. – 2003. - N 2.- С.83-88.

УДК 658+338,434

МЕТОДИ ОЦІНКИ ПРОЦЕСІВ АДАПТАЦІЇ І РІВНЯ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ ДО УМОВ РИНКУ

Зінченко Т.В.

У статті розкриті і обґрунтовані методи оцінки процесів адаптації і рівня фінансово-кредитних відносин підприємств до умов ринку, які реалізуються на сучасних підприємствах. Подана статистична оцінка стану фінансово-кредитних відносин підприємств в умовах ринкових взаємодій.

Постановка проблеми у загальному.

Сучасний етап розвитку нашої держави зумовлює високі вимоги до оцінки ефективності функціонування економічних систем різних рівнів. Але основна увага приділяється саме підприємству як первинній, основній, самостійній ланці народного господарства, що створює конкретні економічні блага, а отже, є першоосновою національного багатства України. Вивчення досвіду ринкових перетворень у нашій державі свідчить передовсім про надто велику кількість економічно недоцільних бізнес-проектів. Звичайно, не останню роль у невдачах діяльності суб'єктів господарювання відіграє постійна нестабільність зовнішнього середовища, але внутрішні чинники також не слід ігнорувати. Реагуючи на зміни у ринковому середовищі, підприємство повинне своєчасно приймати правильні управлінські рішення та адаптуватися до мінливих умов зовнішнього середовища господарювання. Для визначення ефективності прийнятих рішень потрібно проводити оцінку процесів адаптації. Необхідність проведення своєчасної оцінки процесів адаптації підприємства та визначення рівня фінансово-кредитних відносин обумовлена проблемністю ситуацій розвитку економічного механізму функціонування, встановлення взаємовигідних умов формування фінансово-кредитних ресурсів підприємства в умовах ринку, потребою прискорення темпів регулювання діяльності та якісного вдосконалення системи менеджменту і маркетингу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання оцінки процесів адаптації підприємств до зміни умов середовища розглядали

вчені С. Алексєєв [3, с. 26-142], В. Денисов [8, с. 6-239], О. Єлісєєва [4, с. 8-183], А. Колосов [9, с. 9-414], С. Кравченко [6, с. 121-137; 1, с. 38-64], В. Стукач [2, с. 22-114] та ін. У наукових публікаціях вчених розглядаються особливості адаптивної організації діяльності підприємства, теорія, методи та практика побудови системи управління адаптивним розвитком в умовах нестабільності зовнішнього середовища і необхідності завоювання конкурентних переваг на ринку. Значна увага приділяється аналізу сутності адаптивного розвитку підприємства та сучасним тенденціям управління ним; пропонуються розроблені моделі адаптивного управління підприємством. Висвітлюються також методичні положення по використанні системи показників адаптивності в управлінні конкурентноздатністю підприємства, формується система адаптивного планування. Проводиться аналіз тенденцій і результатів адаптивного розвитку підприємств, розробляється інформаційна основа діагностики адаптивних процесів, оцінюються фактори адаптованості господарюючих суб'єктів. Особливості формування та розвитку фінансово-кредитних відносин підприємств досліджували вчені С. Аржевітин [10, с. 7-367], М. Дем'яненко [11, с. 4-145], С. Онисько [12, с. 5-135], В. Опарін [13, с. 7-230], Т. Степанова [14, с. 5-19] та ін. У своїх наукових розробках вчені розкривали роль фінансових ресурсів та фінансових відносин підприємств у побудові ефективної фінансової системи держави; розглядали проблеми вдосконалення кредитних відносин сільськогосподарських товаровиробників з кредитними установами, проводили оцінку кредитного забезпе-

чення та структури кредитних вкладів у розвиток підприємств. Також у результатах досліджень викладаються основні засади фінансово-кредитних відносин підприємств у ринковій економіці, основи їх організації, сутність та трансформаційний механізм у сучасних ринкових умовах.

Виділення невирішеної раніше частини проблеми. Недостатньо уваги приділяється у дослідженнях вчених пошуку критеріїв і показників, які дозволяли б оцінити успішність адаптаційного процесу та рівень розвитку фінансово-кредитних відносин підприємств в умовах ринку. Зокрема, потребує вдосконалення методичний підхід щодо оцінки фінансово-господарської діяльності підприємства, нормативних значень рівня розвитку процесів адаптації, адаптивного планування, прогнозування, моделювання та оцінки ефективності заходів по адаптації фінансово-кредитних відносин підприємств до умов ринку.

Постановка завдання. Метою написання статті є розкриття та обґрунтування методів оцінки процесів адаптації і рівня фінансово-кредитних відносин підприємств до умов ринку. Досягненню мети сприяли загальнонаукові методи: методи теоретичних досліджень (аналіз і синтез), методи емпіричних досліджень (порівняння, спостереження).

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Для ефективної адаптації фінансово-кредитних відносин підприємств до умов ринку необхідно розробляти та обирати правильні методи оцінки процесів адаптації та рівня фінансово-кредитних відносин підприємств до ринкових умов. Оцінка адаптивних процесів та рівня фінансово-кредитних відносин проводиться з метою виявлення проблем адаптації фінансово-кредитних відносин і вживання конкретних практичних заходів, спрямованих на їх усунення. Складовими частинами системи оцінки адаптивного стану підприємства є підсистеми планування, моделювання, прогнозування і управління виробничим ризиком. При вивченні проблем адаптації фінансово-кредитних відносин підприємств до умов ринку у наукових розробках вчених використовуються різні підходи. Але досконалої та самостійної системи методів оцінки процесів адаптації та рівня фінансово-кредитних відносин підприємств до умов ринку не розроблено.

На функціонування підприємства впливають фактори зовнішнього і внутрішнього середовища, і тому їх потрібно враховувати під час оцінки процесів адаптації [1, С. 45]. Основними задачами діагностики господарських ситуацій, які найбільш часто зустрічаються, є прогнозування результатів інвестиційного (інноваційного) проектування, виявлення і оцінка характеристик адаптаційного потенціалу, резервів нарощування капіталу, ситуаційний і стратегічний аналіз адаптивного стану та ін. Принципами оцінки процесів адаптації є: своєчасність, активність, точність,

конкретність, об'єктивність, системність, наукова обґрунтованість, комплексність, ефективність та інтегрованість. В основі оцінки параметрів процесів адаптації та рівня фінансово-кредитних відносин підприємства до умов ринку лежить перш за все визначення ефективності роботи самого підприємства. Звичайно, підприємство, яке успішно працює, ефективно використовує власні та залучені грошові кошти, є більш адаптованим до умов зовнішнього середовища [2, С. 25].

При оцінці процесів адаптації та рівня фінансово-кредитних відносин на перше місце варто поставити фінансовий аналіз, оскільки якщо витрати на адаптивні заходи будуть більші, ніж ефект від них, то така адаптація для підприємства не вигідна. Критерій ефективності необхідно вважати визначальним під час порівняння і вибору адаптаційних заходів [3, С. 18]. Фінансовий аналіз підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів. Під час фінансового аналізу проводиться аналіз грошових потоків підприємства, на основі одержаної інформації приймаються відповідні управлінські рішення, які регулюватимуть фінансово-кредитні відносини і впливатимуть на потоки грошових коштів. На основі даних фінансового аналізу проводиться порівняльна оцінка стану фінансових відносин, що забезпечують підприємство грошовими коштами, протягом певного періоду та визначається, які зміни відбулися у фінансовому становищі підприємства до та після впровадження адаптивних заходів [4, С. 8-9].

Необхідною умовою для визначення стану підприємства є професійне володіння методикою читання бухгалтерської звітності. В системі оцінки процесів адаптації та адаптивного стану підприємства важливе значення має розрахунок загальноприйнятих коефіцієнтів та показників. Система показників аналізує аспекти фінансової стійкості, джерел формування капіталу, можливості кризового стану, потенціалу підприємства і ефективності використання засобів. В ході аналізу також визначаються різноманітні абсолютні та відносні показники, що характеризують окремі аспекти формування, розподілу й використання прибутку (доходу) підприємства. Найбільш поширеними є такі групи аналітичних коефіцієнтів: коефіцієнти рентабельності, коефіцієнти розподілу прибутку (доходу), інші групи фінансових коефіцієнтів [5, С. 19]. Основними підходами до визначення адаптивного стану підприємства, через показники фінансової звітності, є порівняльний, факторний, трендовий, горизонтальний та вертикальний аналіз коефіцієнтів [6, С. 121-125].

З метою оцінки процесів адаптації проводять економічну діагностику підприємства, яка

включає такі основні складові: діагностику банкрутства, фінансово-економічну, оперативну, стратегічну, документальну, експертну, фундаментальну та експрес-діагностику [6, С. 14]. Економічна діагностика – оцінка економічних показників роботи підприємства на основі вивчення окремих результатів, неповної інформації з метою виявлення можливих перспектив його розвитку і наслідків ухвалення поточних управлінських рішень. Підсумком діагностики на основі оцінки господарського стану і його ефективності є ґрунтовні висновки, необхідні для прийняття термінових, але важливих рішень, наприклад, про цільове кредитування, про купівлю чи продаж підприємства, про його закриття, реорганізацію. Основним завданням економічної діагностики є система оцінка результативності господарської діяльності за кілька періодів, виявлення факторів, які позитивно чи негативно вплинули на неї, а також визначення реальної фінансової стійкості підприємства в цілому чи окремих аспектів його платоспроможності, кредитоспроможності, інвестиційної привабливості тощо. Система показників комплексної діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства охоплює: показники стану основного капіталу, показники ефективності відтворення основних фондів, показники використання трудових ресурсів, показники ефективності використання основних засобів, показники використання оборотного капіталу [1, С. 54]. Діагностика результативності функціонування підприємства включає розрахунок показників рентабельності: коефіцієнти рентабельності капіталу та коефіцієнти рентабельності продаж. Розрахунок показників фінансово-економічної діяльності і результативності підприємства не є повноцінним без розрахунку коефіцієнтів фінансового стану: коефіцієнта абсолютної ліквідності, коефіцієнта поточної ліквідності, коефіцієнта загальної фінансової незалежності, коефіцієнта фінансової незалежності у частині формування оборотних активів, коефіцієнта фінансової незалежності у частині формування запасів і витрат.

Одним із базових параметрів виживання підприємства у ринковому середовищі є параметр фінансової стійкості, який найбільш яскраво розкриває рівноважний стан підприємства. Фінансова стійкість – це здатність суб'єкта господарювання функціонувати і розвиватися, зберігати рівновагу свого балансу у мінливому зовнішньому і внутрішньому середовищі, що гарантує його платоспроможність та інвестиційну привабливість. Фінансова стійкість і стабільність підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної і фінансової діяльності. Фінансові стійкість є основою виживання підприємства. Вищою формою стійкості є стан рівноваги підприємства, який зберігається, незважаючи на вплив дестабілізуючих внутрішніх та зовнішніх чинників [5, С. 11]. На стійкість впливають зовнішні та внутрішні показники. До зовнішніх показників відно-

сяться умови ринкового господарювання, особливості фінансово-кредитної політики, попит споживачів, акти законодавчого регулювання та ін. Внутрішні показники – це розмір статутного капіталу, розмір і структура витрат, стан майна та фінансових ресурсів, структура продукції чи послуг та ін. [1, С. 55]

Переважною формою в аналізі емпіричних досліджень залишаються статистичні методи. Статистичні параметри оцінки процесів та результатів адаптації мають велике значення, проте у період розвитку ринкових відносин для достовірного та всебічного аналізу діяльності підприємства їх застосування є ускладненим. Так наприклад, за допомогою методу групування частіше за все можна встановити зв'язок лише між двома досліджуваними факторами. Групування також не дає можливості встановити форму зв'язку, визначити його щільність. Ці недоліки є також наявними і для інших традиційних методів статистичного аналізу [2, С. 28]. Ефективність процесів адаптації визначається сукупністю факторів, результати взаємного впливу яких можна визначити лише за допомогою кореляційно-регресивного методу. Моделі, які розраховуються за допомогою даного методу, дозволяють встановити зв'язок між результатами та факторними показниками, а також визначити ступінь їх щільності, вплив окремих факторів і їх сукупності на результативні показники та ін. Методи регресії та кореляції поглиблюють і уточняють висновки, що отримуються традиційними статистичними методами. Досить широко для оцінки процесів адаптації та рівня фінансово-кредитних відносин використовуються математичні методи аналізу та планування. За допомогою цих методів розраховуються оптимальні плани, виявляються резерви підвищення ефективності, перерозподіляються наявні ресурси між виробництвами, вирішуються питання ефективного їх використання. Застосування математичних методів для аналізу ефективності виробництва, раціональності використання фінансових ресурсів та оцінки процесів адаптації дозволить системно дослідити та комплексно аналізувати діяльність підприємства та ефективність заходів, що вживалися для адаптації підприємства до ринкового середовища.

У оцінці процесів адаптації і рівня фінансово-кредитних відносин підприємств до умов ринку для підвищення ефективності, своєчасності і оптимальності управлінських рішень, спрямованих на забезпечення конкурентних переваг, важливу роль відіграє використання засобів моделювання. До основних типів моделей відносяться: нормативні, предикативні, дескриптивні. Основою для цих моделей є інформації бухгалтерської звітності. Важливими для оцінки процесів адаптації є економіко-статистичні моделі, за допомогою яких досліджуються кількісні закономірності і взаємозв'язки між факторами і результативними показниками, динаміка часових рядів окремих економі-

чних процесів, планування виробництва. Під час побудови економіко-математичних моделей ефективності виробництва найчастіше використовують лінійні функції, що перш за все пов'язано з їх простотою і достатньою розробкою методики їх вирішення. Також застосовують традиційні методи: групування, індексний метод, метод співставлення хронологічних і паралельних рядів. Економіко-статистичні моделі оцінюються за допомогою характеристик: коефіцієнтів кореляції, коефіцієнта множинної кореляції, критеріїв Стюдента, Фішера та ін. [2, С. 26].

Фінансовий аналіз у ретроспективі та перспективі проводиться за допомогою різних типів моделей, що дають можливість структурувати та ідентифікувати взаємозв'язок між основними показниками діяльності підприємства. Однією з найвідоміших методик оцінки є модель Du Pont, яка призначена для показу взаємозв'язків між прибутком на інвестований капітал, оборотністю активів, чистим доходом та левереджем. На основі методики цієї моделі визначаються основні фактори, які впливають на прибутковість підприємницької діяльності, а також на системній основі ідентифікуються „слабкі місця” економічної системи [5, С. 12-18]. Подальшим розробленням основних ідей системи Du Pont є система ZWEI, яка простежує не тільки рентабельність, а й ліквідність підприємства. Основними показниками даної моделі є: інвестиції власного капіталу в основні фонди, структура капіталу, ліквідність з урахуванням дебіторської заборгованості, ліквідність з урахуванням оборотних коштів, ліквідність з урахуванням грошових коштів, показник фінансування.

Важливими напрямками політики кожного підприємства є адаптивне планування та прогнозування. Активізація підсистем адаптивного планування і прогнозування сприяє вдосконаленню процесів адаптації фінансово-кредитних відносин підприємств. Головними задачами адаптивного планування на мікроекономічному рівні є: корекція і розвиток функціональних структур підприємства, розробка принципово нових організаційно-функціональних структур системи виробництва, вдосконалення адаптивних форм функціонування і діючих механізмів виживання [6, С. 133-134]. Адаптивне планування діяльності підприємства передбачає комплексність і включає в себе усі аспекти діяльності підприємства у майбутньому, поточному і оперативному періодах. Прогнозування враховує аналіз динаміки і фактичного стану внутрішнього і зовнішнього середовища, соціально-економічного розвитку; наукові дослідження та їх практичні результати; прогноз науково-технічного прогресу; концепцію соціально-економічного розвитку на перспективу; найважливіші народногосподарські стратегічні програми; прогноз напрямків розвитку та розміщення продуктивних сил; передбачення напрямків заходів, що будуть проведені [7, С. 24].

Здійснюючи оцінку процесів адаптації та рівня фінансово-кредитних відносин підприємств до умов ринку, необхідно розглянути стан фінансово-кредитних відносин підприємств України. Складовою фінансових відносин суб'єктів господарювання є їх депозитні відносини з банком. Так, у січні 2011 р. відбулося зростання депозитів підприємств різних галузей економіки на відміну від минулих років (порівняно з попереднім місяцем на 5,0 млрд. грн., або на 4,3%) до 121,1 млрд. грн. Приріст депозитів більшою мірою було забезпечено за рахунок приросту коштів у національній валюті – на 2,8 млрд. грн. (або на 3,5%), у річному обчисленні – на 51,2%. Серед депозитів у національній валюті найбільшу частку займали кошти на рахунках на вимогу. У січні порівняно з груднем 2010 р. депозити в іноземній валюті зросли на 6,2%. У річному обчисленні темпи приросту становили 1,4% порівняно із скороченням на 1,3% у грудні 2010р. Темп приросту кредитів у річному обчисленні на 1 березня 2011 р. становив 3,1%. Темпи приросту кредитів у національній валюті становили 16,7% у річному обчисленні (проти зростання на 14,4% у грудні 2010 р.), а в іноземній валюті – 1,4% (порівняно зі зменшенням на 0,1% у попередньому періоді). Найбільше зростання у річному обчисленні спостерігається за кредитами наданими на строк більше 5 років – на 24,7%, найменше – за кредитами строком до 1 року (на 6,5%). Кредити зі строком погашення від 1 до 5 років збільшилися на 10,0% у річному обчисленні. Станом на 1 березня 2011 р. кредити надані на розвиток сільськогосподарських підприємств України за місяць зросли, від 26 808 млн. грн., і становили 27 618 млн. грн. На початок 2011 р. намічається позитивна тенденція у розвитку фінансово-кредитного сектору України. Динаміка стану кредитування сільськогосподарських підприємств подана на рис.

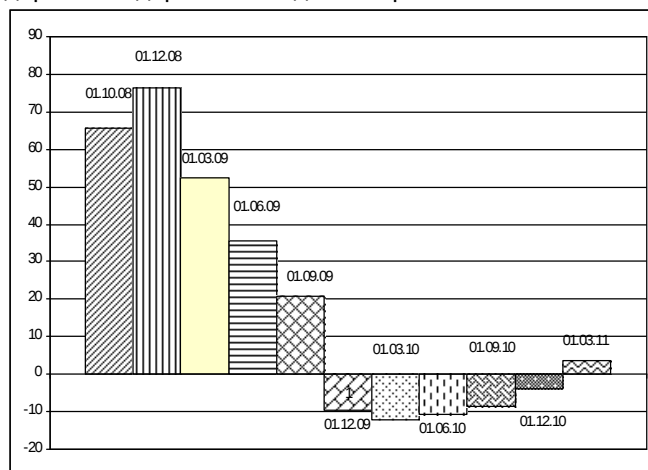

Рис 1 Кредити, надані сільськогосподарським підприємствам (зміна у річному обчисленні, %) (Інформаційне джерело – статистичні дані НБУ станом на 01.03.2011 р.)

На основі отриманих результатів оцінки процесів адаптації та рівня фінансово-кредитних відносин підприємств до умов ринку визначається ефективність впроваджених заходів по адаптації підприємства до середовища господарювання, а також визначаються резерви та шляхи підвищення його конкурентноздатності. У системі оцінки процесів адаптації підприємства розподіляються за кінцевими результатами функціонування, обраними стратегіями виживання, швидкості, своєчасності та силі реакції на фактори зовнішнього середовища [6, С. 126]

Висновки та перспективи подальших наукових досліджень в даному напрямку. Таким чином, в процесі дослідження встановлено, що оцінка процесів адаптації та рівня фінансово-кредитних відносин підприємств до умов ринку є важливою складовою частиною системи вижи-

вання підприємства у складних та мінливих умовах функціонування. Встановлено, що самостійної і досконало розробленої системи методів оцінки процесів адаптації вченими ще не розроблено. Основними складовими дослідження процесу адаптації та рівня фінансово-кредитних відносин підприємств до умов ринку є методи адаптивного моделювання, планування та прогнозування. Важливе значення також має визначення фінансової стійкості підприємства, аналіз загальноприйнятих коефіцієнтів, інформаційною базою для розрахунку яких є дані бухгалтерської звітності.

Перспективи подальших наукових досліджень в цьому напрямку пов'язані з удосконаленням методів оцінки процесів адаптації та рівня фінансово-кредитних відносин підприємств до умов ринку, розробкою моделі оцінки рівня адаптації фінансово-кредитних відносин.

Література

1. Кравченко С.А. Адаптация сельскохозяйственных предприятий к условиям рынка: [монография] / С.А. Кравченко. – К.: ННЦ ІЗА, 2006. – 449 с.
2. Стукач В.Ф., Дауэшов М.Е. Адаптация сельскохозяйственных предприятий к рыночным условиям: [монография] / В.Ф. Стукач, М.Е. Дауэшов. – Омськ: ОмГАУ, 2001. – 144 с.
3. Алексеев С.Б. Адаптивное управление конкурентоспособностью предприятия: [монография] / С.Б. Алексеев. – Донецк: ДонНУЕТ, 2007. – 170 с.
4. Єлісєєва О.К., Решетняк Т.В. Методи та моделі оцінки і прогнозування фінансового стану підприємства: [монографія] / О.К. Єлісєєва, Т.В. Решетняк. – Краматорськ: ДДМА, 2007. – 208 с.
5. Швиданенко Г.О., Олексюк О.І. Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства [монографія] / Г.О. Швиданенко, О.І. Олексюк. – К.: КНЕУ, 2006. – 192 с.
6. Кравченко С.А. Адаптация экономического механизма функционирования сельскохозяйственных предприятий к условиям рынка: [монография] / С.А. Кравченко. – К.: ННЦ ІАЭ, 2008. – 444 с.
7. Науменко В.І., Панасюк Б.Я. Впровадження методів планування і прогнозування: [монографія] / В.І. Науменко, Б.Я. Панасюк. – К.: Глобус, 1995. – 198 с.
8. Денисов В.Т., Грищенко О.В., Слюсарев А.В. Управление адаптивным развитием промышленных предприятий: [монография] / В.Т. Денисов, О.В. Грищенко, А.В. Слюсарев. – Донецк: НАН України. Ін-т економіки пром-сти, 2007. – 276 с.
9. Колосов А.Н. Адаптивная организация деятельности предприятия: [монография] / А.Н. Колосов. – Луганськ: Изд-во ВНУ им. В. Даля, 2008. – 440 с.
10. Аржемітін С.М. Трансформація грошово-кредитних відносин у сучасній економіці України: [монографія] / С.М. Аржемітін. – К.: Майстерня книги, 2010. – 384 с.
11. Дем'яненко М.Я. Фінансові ресурси сільськогосподарських підприємств України: [монографія] / М.Я. Дем'яненко, О.І. Зуєва. – К.: ННЦ ІАЕ, 2010. – 190 с.
12. Онисько С.М., Ковалін В.М., Синівська Л.В. Вдосконалення кредитних відносин сільськогосподарських підприємств з банками: [монографія] / С.М. Онисько, В.М. Ковалін, Л.В. Синівська. – Львів: Априорі, 2007. – 145 с.
13. Опарін В. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти): [монографія] / В. Опарін. – К.: КНЕУ, 2005. – 240 с.
14. Степанова Т.М. Фінанси в умовах перехідної економіки / Т.М. Степанова // Фінанси України. – 1998. – № 2. – С. 5-19.

УДК 338.434

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ФАКТОРИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Маркевич Т.В.

Проаналізовано структуру джерел фінансування інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств, також визначено взаємозв'язок між обсягами інвестування і валовим виробництвом продукції. Виокремлені вагомі фактори пріоритетності інвестування по галузям сільського господарства.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Як відомо, інвестиційна діяльність є важливим моментом просування на ринку та підняття загальної ефективності виробництва для будь-якого підприємства. Досить проблемним є це пи-

тання для сільськогосподарських підприємств, які значно поступають промисловим з огляду на рівень інвестиційної привабливості та обсяги залучення додаткових ресурсів, особливо зовнішнього інвестування.

Вісник Сумського національного аграрного університету

189

Серія «Економіка і менеджмент», випуск 6/2, 2011